

SAARIJÄRVEN KAUPUNGIN HANKINTAOHJEET

SISÄLLYS

SAARIJÄRVEN KAUPUNGIN HANKINTAOHJEET	1
1. Yleistä	1
2. Hankintojen suunnittelu.....	3
3. Hankintarajat ja -valtuudet.....	3
4. Menettely hankintoja tehtäessä.....	4
4.1. MENETTELY TEHTÄESSÄ KANSALLISEN KYNNYSARVON ALITTAVIA HANKINTOJA.....	4
4.2. MENETTELYT TEHTÄESSÄ KANSALLISIA HANKINTOJA JA KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSIA.....	5
4.3. KILPAILUTUKSISTA ILMOITTAMINEN.....	5
4.4. HANKINTOJA KOSKEVA PÄÄTÖKSENTEKO.....	6
4.5. HANKINTOJEN KESKITTÄMINEN JA PUITESOPIMUKSET	6
5. Hankintojen seuranta.....	7

1. YLEISTÄ

Hankintaohjeiden tavoitteena on tehostaa kaupungin varojen käyttöä ja edistää laadukkaiden ja innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä. Hankinnat on toteutettava mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen ja ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen.

Kun hankinnan arvo ylittää kansallisen tai EU-kynnysarvon, hankintoja toteutettaessa on noudatettava lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016).

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista

4 luku

Kynnysarvot ja hankinnan ennakoidun arvon laskeminen

25 §

Kansalliset kynnysarvot

Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 1) 60 000 euroa tavarahankinnoissa, palveluhankinnoissa ja suunnittelukilpailuissa, jollei 3—4 kohdassa toisin säädetä;*
- 2) 150 000 euroa rakennusurakoissa;*
- 3) 400 000 euroa liitteen E 1—4 kohdassa tarkoitettuja sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluja koskevissa hankinnoissa;*
- 4) 300 000 euroa liitteen E 5—15 kohdassa tarkoitettuja muita erityisiä palveluja koskevissa hankinnoissa;*

5) 500 000 euroa käyttöoikeussopimuksissa.

Tätä lakia ei sovelleta hankintasopimukseen tai käyttöoikeussopimukseen, joiden ennakoitu arvo alittaa kansalliset kynnsarvot.

26 §

EU-kynnsarvot

EU-kynnsarvot, jotka perustuvat hankintadirektiiviin ja käyttöoikeussopimusdirektiiviin, ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

1) 134 000 euroa valtion keskushallintoviranomaisten tavarahankinnoissa, palveluhankinnoissa ja suunnittelukilpailuissa; puolustuksen alalla toimivien hankintayksiköiden tekemien tavarahankintasopimusten osalta kynnsarvo koskee ainoastaan hankintadirektiivin liitteessä III tarkoitettuja tuotteita koskevia sopimuksia;

2) 207 000 euroa muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen hankintayksiköiden tavarahankinnoissa, palveluhankinnoissa ja suunnittelukilpailuissa; tätä kynnsarvoa sovelletaan myös puolustuksen alalla toimivien keskushallintoviranomaisten tekemiin tavarahankintasopimukseen, jos niiden kohteena on muita kuin hankintadirektiivin liitteessä III tarkoitettuja tuotteita;

3) 5 186 000 euroa rakennusurakoissa.

Vähintään EU-kynnsarvojen suuruisiin hankintoihin sovelletaan, mitä 1—10 ja 14—16 luvussa säädetään hankintasopimuksista. Vähintään EU-kynnsarvon suuruisissa hankinnoissa on noudatettava jotain 5 luvussa tarkoitettua menettelyä.

Euroopan komissio tarkistaa kynnsarvot asetuksella kahden vuoden välein hankintadirektiivin 6 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti ja julkaisee tarkistetut kynnsarvot Euroopan unionin virallisessa lehdessä, jolloin 1 momentin mukaisten arvojen tilalle tulevat Euroopan komission kulloinkin tekemien tarkistusten mukaiset arvot.

Vastaavat kynnsarvot, kun kyse on vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1398/2017), ovat seuraavat:

13 §

Kynnsarvot

Kynnsarvot, jotka perustuvat erityisalojen hankintadirektiiviin ja käyttöoikeussopimusdirektiiviin ilman arvonlisäveroa laskettuina, ovat:

1) 414 000 euroa tavaroita ja palveluja koskevissa hankinnoissa sekä suunnittelukilpailuissa;

2) 1 000 000 euroa liitteessä C tarkoitetuissa sosiaali- ja terveyspalveluhankinnoissa ja muissa erityisissä palveluhankinnoissa;

3) 5 186 000 euroa rakennusurakoita koskevissa hankinnoissa; ja

4) 5 186 000 euroa käyttöoikeussopimuksissa.

Kynnsarvot alittavissa hankinnoissa tulee huomioida hankinnan kokoon ja laajuuteen nähden riittävä avoimuus ja syrjimättömyys.

Hankinnan koosta riippumatta hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintojen suunnittelussa, toteutuksessa ja seurannassa on huomioitava voimassa olevan lainsäädännön ja näiden hankintaohjeiden lisäksi kaupungin vahvistamat hankintojen yleiset periaatteet.

2. HANKINTOJEN SUUNNITTELU

Onnistuneiden hankintojen ja sopimusten edellytykset luodaan toimialasta riippumatta hankinnan suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa. Tähän vaiheeseen on varattava riittävästi aikaa. Kun talousarvio on vahvistettu, hallintokunnan ja toimialan on ryhdyttävä viivytyksettä valmistelemaan talousarviovuoden hankintojen aikataulutusta siten, että hankinnat pystytään tekemään hyvään suunnitteluun pohjautuen ja kiireettä.

Kukin hallintokunta/vastuuryhmä laatii vuosittain kansallisen kynnyksarvon ylittävistä hankinnoistaan talousarviovuoden helmikuun puoliväliin mennessä talousarvion käyttösunnitelmaan ja investointisuunnitelmaan perustuvan hallintokunnan/vastuuryhmän talousarviovuoden hankintoja koskevan aikataulusuunnitelman. Tämän hankinta-aikataulun perusteella laaditaan kaupungin www-sivuille julkisesti nähtäväksi kaupungin hankintakalenteri. Mikäli aikataulusuunnitelmaan tehdään muutoksia tai lisäyksiä, nämä muutokset ja lisäykset tulee päivittää kaupungin hankintakalenteriin.

Tämän lisäksi myös kansallisen kynnyksarvon alittavat, talousarviovuoden alussa tiedossa olevat hankinnat tulee suunnitella ja aikatauluttaa siten, että niistä voidaan em. kaupungin hankintakalenterissa julkaista mahdollisimman kattavasti aikataulutettu hankintasuunnitelma.

Hankinnan valmistelussa hankintayksikkö voi käyttää hankintalain 65 §:n mukaista markkinakartoitusta. Markkinakartoituksen toteuttaminen on, mikäli se on hankinnan laajuuteen ja tärkeyteen nähden tarkoituksenmukaista, mahdollista myös kynnyksarvot alittavissa hankinnoissa. Markkinakartoitusta ei voida käyttää syrjimättömyyden tai avoimuuden periaatteiden vastaisesti.

3. HANKINTARAJAT JA -VALTUUDET

Kaupungin eri toimielinten ja viranhaltijoiden hankintarajoista määrätään talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa ja hallintosäännössä. Toimialajohtaja voi siirtää ratkaisuvalltaansa vastualueen ja tulosityksikön esimiehelle (hallintosääntö 2 §, kohta 2.19).

Nyt voimassa olevan hallintosäännön mukaiset vuoden 2017 hankintavaltuudet ovat seuraavat

Kaupunginhallitus päättää hankinnoista, rakennushankkeiden hanke- ja esisuunnitelmista ja sopimusten tekemisestä kaupungin puolesta, kun hankkeen arvo on suurempi kuin 1 % (702.875 €) mutta enintään 2 % (1.405.750 €) talousarviovuoden toimintakulujen yhteissummasta.

Lautakunta päättää hankinnoista ja sopimusten tekemisestä kaupungin puolesta, kun hankkeen arvo on suurempi kuin 0,2 % (140.575 €), mutta enintään 1 % (702.875 €) kaupungin talousarvion toimintakulujen yhteissummasta.

Toimialajohtaja päättää hankinnoista ja sopimuksista joiden loppusumma on enintään 0,2 % (140.575 €) talousarviovuoden toimintakulujen yhteissummasta.

Vastuualueen esimies päättää hankinnoista ja sopimuksista joiden loppusumma on enintään 0,1 % (70.288 €) talousarviovuoden toimintakulujen yhteissummasta.

Hallintosäännön päivittyessä tältä osin myös hankintavaltuudet päivittyvät vastaavasti.

Hankintalain sekä näiden hankintaohjeiden ja kaupungin yleisten hankintaperiaatteiden mukaisia ohjeita ja linjauksia tulee noudattaa riippumatta siitä, mikä hallintoelin tai viranhaltija toteuttaa hankintamenettelyn ja tekee sitä koskevan päätöksen.

4. MENETTELY HANKINTOJA TEHTÄESSÄ

Hankintoja tehtäessä on noudatettava voimassa olevaa hankintalainsäädäntöä sekä Saarijärven kaupunkikonsernin hankintojen yleisiä periaatteita sekä muuta kaupungin hankintaohjeistusta. Keskeiset hankintoja koskevat säädökset sisältyvät seuraaviin lakeihin ja asetuksiin (1.1.2017):

- Laki julkisista hankinnoista 1397/2016 (Hankintalaki)
- Laki vesi- ja energihuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista 1398/2016 (Erytisalojen hankintalaki)

Hankintoja koskevat kynnysarvot on tarkistettavissa [www-osoitteesta http://www.hankintailmoitukset.fi/fi/docs/kynnysarvot/](http://www.hankintailmoitukset.fi/fi/docs/kynnysarvot/)

Hankintapäätöksen tekee asianomainen lauta-/johtokunta tai virkamies hallintosäännössä asetettujen hankintavaltuuksien rajoissa. Suunniteltaessa kansallisen kynnysarvon ylittävää hankintaa valmistelusta tai päätöksestä vastuullinen virkamies on velvollinen tiedottamaan hankintatarpeesta talous- ja hankintajohtajalle. Talous- ja hankintajohtaja sekä vastuullinen virkamies arvioivat hankintaprosessin toteutuksen sekä hankinnan laajuuden ja vaativuuden perusteella sopivat hankintatiimin kokoamisesta hankinnan suunnittelua ja toteuttamista varten. Hankintatiimi valmistelee kilpailutusmenettelyn ja huolehtii sen käytännön toteutuksesta.

4.1. MENETTELY TEHTÄESSÄ KANSALLISEN KYNNYSARVON ALITTAVIA HANKINTOJA

EU- ja kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa hankintamenettelyn tulee toteuttaa vähintään seuraavat ehdot:

hankinnan arvo €	menettely
0-4 999	tarkoituksenmukaisuusharkinta, yleisiä hankintaperiaatteita

	noudattaen
5 000 – 9 999	Kilpailutus tehdään siten, että tarjouspyyntö lähetetään vähintään 3-5 alan yritykselle, hankinnassa noudatetaan yleisiä hankintaperiaatteita ja hankinnan toteutus dokumentoidaan
10 000 – 59 999 (tavarat, palvelut, suunnittelukilpailut)	Kilpailutus tehdään siten, että tarjouspyyntö lähetetään vähintään 3-5 alan yritykselle tai tarjousta pyydetään julkisella ilmoituksella, hankinnassa noudatetaan yleisiä hankintaperiaatteita. Hankintapäätös tehdään dynasty- asianhallintajärjestelmään. Kilpailutuksesta ilmoitetaan myös kaupungin hankintasivustoilla (http://www.saarijarvi.fi/kuntainfo/kaupungin-hankinnat/kaynnissa-olevat-tarjouskilpailut).
10 000 – 149 999 (rakennusurakat)	Kilpailutus tehdään siten, että tarjouspyyntö lähetetään vähintään 3-5 alan yritykselle tai tarjousta pyydetään julkisella ilmoituksella, hankinnassa noudatetaan yleisiä hankintaperiaatteita. Hankintapäätös tehdään dynasty- asianhallintajärjestelmään. Kilpailutuksesta ilmoitetaan myös kaupungin hankintasivustoilla (http://www.saarijarvi.fi/kuntainfo/kaupungin-hankinnat/kaynnissa-olevat-tarjouskilpailut).

Tehtäessä pienhankintoja, joita ohjeistuksen mukaan ei tarvitse kilpailuttaa, hankinnat on taloudellinen tarkoituksenmukaisuus huomioon ottaen aina ensisijaisesti tehtävä Saarijärven yrityksistä ja liikkeistä ja hyödyntäen mahdollisia puitesopimuksia ja myönnettyjä alennuksia. Hankinnat on tehtävä kaupungin lukuun ja omaan lukuun ostaminen ja kaupungin jälkikäteen laskuttaminen on mahdollista ainoastaan poikkeustilanteissa. Omia bonus- tai etukortteja ei saa ostojen yhteydessä hyödyntää.

4.2. MENETTELYT TEHTÄESSÄ KANSALLISIA HANKINTOJA JA KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSIA

Kansallisia hankintoja, sosiaali- ja terveystalv palveluja sekä muita erityisiä palveluhankintoja sekä käyttöoikeussopimuksia koskevista menettelyistä on säädetty hankintalain III osassa.

Hankinnat toteutetaan soveltaen hankintalain 5 luvussa tarkoitettuja, EU-hankintoja koskevia hankintamenettelyitä (avoin menettely, rajoitettu menettely, neuvottelumenettely, kilpailullinen neuvottelumenettely, innovaatiokumppanuus, puitejärjestely, sähköinen huutokauppa, dynaaminen hankintajärjestelmä, sähköiset luettelut tai suunnittelukilpailu). Käytettävä menettely on oltava tarkoituksenmukaisessa suhteessa hankittavan tavaran tai palvelun taloudelliseen ja toiminnalliseen arvoon ja merkitykseen.

Hankinta voidaan toteuttaa myös muulla, hankintalain III –osan kriteerit täyttävällä menettelyllä. Hankintamenettelyn toimivuus, tarkoituksenmukaisuus ja laillisuus on selvitettävä ennen menettelyyn ryhtymistä ja hankintamenettely on riittävällä tavalla kuvattava joko hallintopäätöksessä tai vastaavassa muistiossa ennen menettelyn aloittamista ja sitä koskevan ilmoituksen julkaisemista.

4.3. KILPAILUTUKSISTA ILMOITTAMINEN

Kaikista kaupungin kilpailutuksista tulee ilmoittaa laissa edellytetyn ilmoittamismenettelyn lisäksi seuraavasti:

Tehtäessä pienhankintoja, jotka Saarijärven kaupungin hankintaohjeiden mukaan edellyttävät kilpailutuksen toteuttamista, hankinnasta tulee mahdollisen muun ilmoittelun lisäksi ilmoittaa Saarijärven kaupungin www-sivuilla osoitteessa <http://www.saarijarvi.fi/kuntainfo/kaupungin-hankinnat/kaynnissa-olevat-tarjouskilpailut>.

Muiden kuin pienhankintojen osalta em. kaupungin omille hankintasivuille (<http://www.saarijarvi.fi/kuntainfo/kaupungin-hankinnat/kaynnissa-olevat-tarjouskilpailut>) tulee viedä linkki osoitteessa <https://www.hankintailmoitukset.fi/fi/> olevasta julkisesta hankintailmoituksesta.

Kilpailutuksesta voidaan tarjouspyynnön julkaisemisen jälkeen ilmoittaa hankintayksikön hankinnan mukaan myös hankintayksikön soveliaiksi katsomille toimittajille.

4.4. HANKINTOJA KOSKEVA PÄÄTÖSENTEKO

5.000-9.999 euroa olevissa pienhankinnoissa hankintamenettelyn kulku tulee dokumentoida siten, että menettely, hankinnan perusteet ja hankintapäätös on jälkikäteen todennettavissa. Tätä pienempien hankintojen osalta dokumentointi tehdään tarvittaessa.

Kaikista 10.000 euroa tai sen ylittävistä pienhankinnoista sekä EU- ja kansallisen kynnysarvon ylittävistä hankinnoista tulee tehdä päätös dynasti-asianhallintajärjestelmään.

Pienhankintojen osalta päätöksessä tulee riittävästi kuvata toteutettu menettely, perustelut valitulle menettelylle, käytetyille valintaperusteille sekä tarjousten vertailulle ja tehdyille hankintapäätökselle. Mikäli kyse on puitejärjestelyyn perustuvasta hankinnasta, päätöstä ei hankintalain 123 §:n tarkoittamissa tilanteissa tarvitse tehdä.

Kansallisissa ja EU-hankinnoissa hankintaa koskeva päätös tulee tehdä siten, että siihen sisältyvät hankintalain 124 §:ssä tarkoitetussa hankintamenettelyä koskevassa kertomuksessa mainitut tiedot. Tällöin erillistä kertomusta ei ole tarpeen laatia.

4.5. HANKINTOJEN KESKITTÄMINEN JA PUITESOPIMUKSET

Seuraavat kaupungin hankinnat toteutetaan keskitetysti hallinnon tukipalveluiden toimesta

hankinta	hankinnasta vastaava toimiala
ict-hankinnat	tietohallinto
toimistokalusteet	hallinnon tukipalvelut
toimistotarvikkeet	hallinnon tukipalvelut

Kiinteistöjen ja toimitilojen ylläpitoon ja huoltoon liittyvät hankinnat toteuttaa tekniset tuotajapalvelut.

Jos kaupunki on itse kilpailuttanut ja tehnyt hankintoja koskevan puitesopimuksen tai liittynyt hankintarenkaan tai muun hankintalain tarkoittaman yhteenliittymän toteuttamaan puitesopimukseen tai muuhun yhteishankintayksikön kanssa sovittuun yhteistyöhön, sopimuksen piiriin kuuluvat hankinnat on tehtävä tämän mukaisesti.

Liittyessä hankintarenkaan tai muun hankintalain tarkoittaman yhteenliittymän toteuttamaan puitesopimukseen, hankintayksikön tulee huomioida hankintalain 2 §:n 3 momentissa

ilmenevä tavoite siitä, että pienten ja keskisuurten yritysten edellytyksiä tarjouskilpailuihin osallistumiseen on edistettävä. Jos hankintayksikkö katsoo, että puitesopimuksen kattamasta tuotevalikosta voidaan jokin osa erottaa puitesopimuksen ulkopuolelle ja sen osalta hankinta toteuttaa erillisellä kilpailutuksella, se on mahdollisuuksien mukaan jätettävä puitesopimukseen liittymisen ulkopuolelle.

5. HANKINTOJEN SEURANTA

Kukin hallintokunta ja toimiala kerää vuosittain hankintoja koskevat viranhaltijapäätöksensä ja toimittaa ne vuoden päätyttyä tiedoksi talous- ja hankintajohtajalle. Päätöksistä tehdään yhteenveto ja annetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle.

6. LIITTEET

Päätöksenteko ja hankintarajat: tavarat ja palvelut

Päätöksenteko ja hankintarajat; rakennusurakat